

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
MINIŠKOLKY MACEŠKA

BRNO, LISTOPAD 2018

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2.	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROJEKTU.....	5
3.	Personální podmínky.....	
4.	ORGANIZAČNÍ USPOŘÁDÁNÍ A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ MACEŠKY.....	7
5.	CHARAKTERISTIKA PROGRAMU.....	
6.	Výchovně vzdělávací cíle projektu Maceška.....	10
6.1	Rámcové cíle.....	10
6.2	Klíčové kompetence Macešky.....	10
6.2.1	Kompetence k učení.....	10
6.2.2	Kompetence k řešení problémů.....	11
6.2.3	Kompetence komunikativní.....	11
6.2.4	Kompetence sociální a personální.....	11
6.2.5	Kompetence osobnostní.....	12
7.	Výchovně vzdělávací metody a formy.....	12
8.	Obsah programu.....	12
9.	materiální zabezpečení.....	13
10.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	13
11.	ekonomické podmínky.....	14
12.	Evaluační systém.....	15

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Lužánky – středisko volného času, Brno, Lidická 50 je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem. Jeho činnost je upravena Školským zákonem č. 561/2004 Sb. a prováděcími předpisy k němu, zejména vyhláškou č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání.

Název: Lužánky – středisko volného času, Brno, Lidická 50

Právní forma: příspěvková organizace

Sídlo: Brno, Lidická 50 658 12

IZO: 60030083

OKEČ: 804200

IČ: 00401803

Zapsán v rejstříku škol Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (č.j. BMDDM05/96- S – BM) s účinností od 24.5. 1996. Držitel živnostenského oprávnění Péče o dítě do tří let věku v denním režimu.

Zřizovací listina (č.j. 98/36 z 16.5.2005)

Dodatek zřizovací listiny č. 3 upravuje čl. VIII. zřizovací listiny – Doplňková činnost: v odst. 1 jsou doplněny body 16. péče o dítě do tří let věku v denním režimu a 17. poskytování služeb pro rodinu a domácnost.

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Ředitel: Ing Milan APPEL

Tel./fax: 549524111, fax 549524104

E-mail: luzanky@luzanky.cz

Web: luzanky.cz

Platnost ŠVP: od 1. 1. 2019

Vypracovala: Mgr. Petra Goczalová a kolektiv spolupracovníků miniškolky Maceška

Miniškola střediska volného času Lužánky, je v současné době provozována na **těchto** místech v městě Brně a jeho blízkém okolí.

Tab. 1.1 Místa působení Macešky

PRACOVISŤE LUŽÁNEK – SVČ	ADRESA REALIZACE MACEŠKY
Lesná, Milénova 13, Brno-Lesná	pracoviště Liška, Žižkova 600, Bílovice nad Svitavou
Lány, Lány 3, Brno - Bohunice	pracoviště Lány
	pracoviště Legato, Stamicova 7, Brno-Kohoutovice
Lata, Plovdivská 8, Brno-Žabovřesky	pracoviště Lata
Louka, Bzenecká 23, Brno-Vinohrady	pracoviště Louka
	KCL Kotlanka, Kotlanova 7, Brno-Líšeň
	CVČ Botanka, Botanická 13, Brno-Střed

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROJEKTU

Od září 2010 je miniškolka Maceška provozována jako doplňková činnost střediska volného času Lužánky.

Maceška je charakterizována jako dopolední rozvíjející program pro děti od 2 let bez přítomnosti rodičů.

Doba provozu miniškolky Maceška je 4 hodiny. Program probíhá ve vyhrazené místnosti, která je vhodná k činnosti pro malé děti. Součástí projektu není zajišťování stravy a spánku dětí.

Věk dětí je stanoven na 2 roky a více. Maximální počet přítomných dětí je dán provozním řádem jednotlivých pracovišť tak, aby splňoval hygienické a další předpisy.

3. Personální podmínky

Činnost v miniškolce Maceška zajišťují lektorky, které mají odpovídající kvalifikaci dle přílohy 5 živnostenského zákona 455/1991 Sb.

V Macešce pracují na jednotlivých pracovištích externí i interní zaměstnanci SVČ. Externí zaměstnanci jsou zaměstnáni na dohodu o pracovní činnosti nebo dohodu o provedení práce.

Počet pečujících osob na hlídané děti:

1 – 6 dětí zajišťuje jedna lektorka

7 a více dětí zajišťují dvě lektorky

Pracovníci jsou přijímáni podle následujících standardů.

Lektorka před nástupem musí doložit tyto doklady:

- doklad o absolvovaném vzdělání
- výpis z rejstříku trestu
- potravinářský průkaz (v případě přijetí)
- lékařské potvrzení o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi

Postup přijetí:

- 1 x náslech v miniškolce Maceška

- lektorka si nachystá přípravu a vede program v miniškolce pod dozorem zkušené lektorky
- sepsání smlouvy na DOPP nebo DPČ
- jako 2 lektorka je přidělena ke zkušené lektorce

Povinnosti a odpovědnost zaměstnanců

- vedení dokumentace, na základě které je vedena docházka dětí
- odevzdání včas a v pořádku výkaz daného měsíce
- příprava programu (pohybová a výtvarná činnost)
- úklid místnosti po skončení provozu daného dne na základě sjednané domluvy s přímým nadřízeným pracovníkem
- účast na poradách
- dodržování provozních a bezpečnostních řádů
- dodržování sanitačního řádu
- pomoc na akcích pro veřejnost podle domluvy s přímým nadřízeným pracovníkem
- absolvování zdravotního kurzu, který je doložen
 - zdravotní sestra – doklad o absolvovaném vzdělání
 - akreditovaný kurz – doklad o absolvování kurzu
 - kurz, který pořádá miniškolka Maceška – nemusí se dokládat, pouze sdělit přímé nadřízené.
- zaměstnanec v miniškolce musí absolvovat po třech letech doškolení minimálně ve zdravotním kurzu, který pořádá miniškolka Maceška, nová lektorka je povinna absolvovat toto školení v nejbližším možném termínu konání kurzu.
- Lektorka si udržuje a doplňuje vzdělání

4. ORGANIZAČNÍ USPOŘÁDÁNÍ A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ MACEŠKY

Podrobně se organizačním uspořádáním zabývá provozní řád, který je odlišný dle jednotlivých pracovišť.

Svoji činnost zahajuje Maceška shodně se zájmovými útvary Lužánek – SVČ na počátku školního roku, nejpozději začátkem října každého roku a končí v průběhu měsíce června každého roku. Jedná se o pravidelnou činnost opakující se každý týden.

Na některých pracovištích probíhá Maceška také v době školních prázdnin či státních svátků, a to na základě rozhodnutí vedoucího daného pracoviště.

Rámcové uspořádání dne:

8,30 – 9,00 Příchod dětí do Macešky

V tuto dobu postupně přicházejí děti do Macešky, převlečou se za pomoci rodičů v šatně a odloží si na určené místo věci, včetně svačinky a pití.

Následuje volná hra

9,15 – 10,00 Pohybové cvičení

1. Úvodní klidná část

Jedná se o řízenou činnost, kdy děti s lektorkou sedí v kroužku. Nejprve se společně přivítají básničkou, např.:

„Ahoj, ahoj, pěkný den,
dneska zlobit nebudem,
do Macešky přijdeme,
hrát si tady budeme!“

Následně se povídá na určité téma, které provází celý program. Každému dítěti je dána možnost odpovědět na danou otázku. Děti povzbuzujeme k hovoru, ale nenutíme je odpovídat za každou cenu. Udržujeme oční kontakt.

1. Zahřívací část

Pohybová činnost doprovázená říkankami a básničkami, cvičení s využitím různých pomůcek, hry, překážková dráha, Orfeovy nástroje a další. Na závěr cvičení je zařazena zklidňující aktivita, např. taneček v kruhu, relaxace při poslouchání hudby, pohádka, apod. Následuje příprava na svačinu (toalety, mytí rukou, prostírání stolů).

10,00 – 10,15 Svačina

Každé dítě si nosí vlastní svačinu a pití. Při jídle sedí u stolečku. Po jídle si uklidí svoje místo a vrátí krabičky od svačiny na určené místo. Děti vedeme k samostatnosti.

10,15 – 11,00 Výtvarné tvoření

Do programu je zařazena výtvarná činnost, která doprovází dané téma. Střídá se individuální tvorba s kolektivním tvořením.

11,00 – 12,00 Pobyt venku

Pokud je pěkné počasí, chodíme ven. Využíváme veřejných pískovišť a hřišť nebo vlastní hřiště, dle možností toho kterého zařízení. Vyhledáváme pískoviště oplocená a udržovaná. Chodíme také na procházky do blízkého okolí.

12,00 – 12,30 Závěrečná část

V této době je dětem umožněna volná hra. Pro děti si postupně přichází jejich rodiče a děti odchází z Macešky domů.

Veškerý program je přizpůsoben a může být pozměněn dle individuálních potřeb dětí.

5. CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Základní princip programu vychází z Maslowovy hierarchie potřeb. Jedná se o respektování přirozených lidských potřeb jednotlivce.

Protože děti, pro které je Maceška určena, jsou ve věku od 2 let, zaměřujeme se na nižší patra Maslowovy hierarchie.

- Dětem je dopřán odpočinek, dle jejich potřeby (po svačince, po příchodu z procházky,...).
- Každou činnost dokončují děti dle vlastního tempa.
- Necháváme děti dokončit započatou činnost. I když už si pro dítě přijdou rodiče, může ještě činnost dokončit.
- Dodržujeme pitný režim, děti se mohou napít kdykoliv během programu, přičemž lektorky hlídají, zda všechny děti dostatečně pijí.
- Pokud dítě intenzivně pláče, voláme rodiče.
- Děti chodí dle vlastní potřeby na WC či nočníky. Menší děti, které ještě nosí pleny, kontrolujeme a dle potřeby přebalujeme.
- Všímáme si individuálních zvláštností dětí a podle toho s nimi pracujeme.
- Děti vedeme k dodržování dohodnutých pravidel během pobytu v Macešce.
- S dětmi mluvíme v pozitivěch (např. místo věty: „neházej hračkami“ použijeme: „když budeš házet hračkami, můžeš někoho zranit a hračka se rozbije“), tzn. popisujeme danou situaci, činnost.
- Konflikty řešíme s jedincem individuálně, neřešíme v kolektivu.
- Děti chválíme, motivujeme k daným činnostem.
- Děti nenutíme do připraveného programu za každou cenu, program dítěti nabízíme.

6. Výchovně vzdělávací cíle projektu Maceška

Cíle rozdělujeme v obecné rovině na dvě kategorie:

- Ø cíle v podobě záměrů – rámcové cíle
- Ø cíle v podobě výstupů – klíčové kompetence

6.1 Rámcové cíle

V předškolním rámcovém vzdělávacím programu vyjadřují Rámcové cíle univerzální záměry vzdělávání. V projektu Maceška se jedná o tyto cíle:

1. Rozvíjení dítěte, jeho poznávání a učení, zdravého sebevědomí a sebejistoty
2. Vedení dítěte k samostatnosti
3. Rozvíjení motorických dovedností
4. Rozvíjení sociálních dovedností
5. Vedení dítěte k pozitivnímu postoji k okolí
6. Rozvíjení slovní zásoby a řeči
7. Vytvářet vstřícné, estetické, podnětné, hygienicky nezávadné prostředí
8. Rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi

6.2 Klíčové kompetence Macešky

Klíčové kompetence chápeme jako výstupy, souhrn vědomostí, dovedností, postojů a osvojených hodnot, jenž jsou důležité pro další rozvoj dítěte.

6.2.1 Kompetence k učení

Dítě:

- pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- soustředí se na činnost
- je zvědavé, má touhu poznávat
- aktivně používá všechny smysly
- získává cit pro rytmus a melodii
- má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se

6.2.2 Kompetence k řešení problémů

Dítě:

- řeší problémy, na které stačí
- postupuje cestou pokusu omylu
- jednoduché řeší samo, složitější s pomocí dospělého
- když je v nouzi, umí si říct o pomoc
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

6.2.3 Kompetence komunikativní

Dítě:

- užívá přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek (verbální i nonverbální komunikace, používá gesta)
- komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu
- dovede se zapojit do diskuze, odpovídá na otázky

6.2.4 Kompetence sociální a personální

Dítě:

- si uvědomuje odpovědnost za své jednání a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším
- umí vyjádřit, co se mu líbí a co ne
- má vytvořené základní návyky společenského chování (umí zdravit, poděkovat, poprosit, atd.)
- se bez problémů adaptuje na prostředí a jeho možné proměny (jiná lektorka v Macešce, jiná značka v šatně, příchod nových dětí, atd.)

6.2.5 Kompetence osobnostní

Dítě:

- má základní poznatky o lidském těle a jeho funkcích
- rozlišuje pohlaví
- si uvědomuje sebe sama a své role ve společnosti (v rodině, kolektivu dětí,...)

- respektuje režim dne
- chrání své zdraví

7. Výchovně vzdělávací metody a formy

Rozlišujeme dvě základní formy vzdělávání:

- řízená činnost
- spontánní činnost

Během denního programu Macešky jsou zařazeny obě dvě uvedené formy vzdělávání.

Program je realizován prostřednictvím těchto výchovně vzdělávacích metod:

- pohybová a zdravotní cvičení
- komunikační, pohybové a kooperativní hry
- výtvarná výchova (základní výtvarné techniky, tradiční i netradiční)
- hudební výchova (zpívání písniček, využívání Orfeových nástrojů)
- dramatická výchova (básničky, hraní pohádek se zapojením dětí, říkanky, tanečky, hry s dramatickými prvky)
- výchova ke zdraví (procházky venku, dostatek volného pohybu ve vhodném prostředí, posilování organismu, atd.)
- rozumová výchova (povídání si na dané téma, vysvětlování jevů, atd.)

8. Obsah programu

Výchovně vzdělávací program je zaměřen tematicky. Každý měsíc se věnujeme 2 – 3 oblastem. Obecně můžeme rozlišit následující témata:

1. Rodina a širší vztahy (noví kamarádi, rodinní příslušníci, role v rodině a kolektivu)
2. Svátky, zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce, Martinské slavnosti, oslavy narozenin, svátků, Mikuláš, karneval, atd.)
3. Živá a neživá příroda (životní prostředí, život v lese, přírodní materiály, příroda, ovoce, zelenina...)
4. Počasí, roční období (barvy podzimu, barvy duhy, bílá zima, atd.)
5. Lidské tělo a péče o něj (lidské orgány a hlavní funkce lidského těla, nemoci, vitamíny, základní hygienické návyky, atd.)
6. Doprava, cestování, pravidla silničního provozu
7. Kultura (pohádky, hudba, estetika, tanec)

9. Materiální zabezpečení

Provoz Macešky je realizován v prostorech odpovídajících hygienickým i bezpečnostním podmínkám pro práci s předškolními dětmi.

Prostory jsou denně uklízené, jsou čisté, ve všech je možné udržovat potřebnou teplotu, vlhkost vzduchu, jsou přiměřeně osvětlené, odhlučňené a udržované. Podlahy v užívaných prostorách odpovídají charakteru činnosti a jsou snadno čistitelné. Prostory zařízení splňují estetická kritéria, jejich vybavení i výzdoba jsou mobilní. Na výzdobě se podílejí účastníci aktivit.

Provozovny jsou vybaveny hračkami, knížkami a didaktickými pomůckami vhodnými pro malé děti. Součástí materiálního vybavení je sportovní náčiní a výtvarný materiál.

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Miniškolka Maceška při zájmovém vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech přihlíží k základním fyziologickým potřebám účastníků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj.

Prostory prošly kontrolou krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje a splňují vyhlášku č.410/2005 sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Na základě této vyhlášky má miniškolka vypracován provozní a sanitační řád.

Provoz a režim se řídí provozními řády jednotlivých budov a místností a souborem vnitřních předpisů, které stanovují zásady nejen pro vzdělávací činnost, ale i pro oblast BOZP, ekonomickou a kontrolní.

Pro školení pracovníků, požární ochranu a pravidelné preventivní kontroly je stanoven dlouhodobý plán, jehož plnění sleduje a většinou provádí externí bezpečnostní technik (pro všechny budovy, včetně poplachových směrnic a evakuačních plánů).

Je vedena a vyhodnocována evidence úrazů pracovníků i účastníků. Účastníci činnosti jsou pojištěni, stejně tak majetek a vybavení SVČ.

11. Ekonomické podmínky

SVČ Lužánky je příspěvkovou organizací s vícezdrojovým financováním – jeho základní zdroje financování představují:

- státní rozpočet

- příspěvek zřizovatele
- vlastní zdroje z hlavní činnosti (úplaty účastníků)
- vlastní zdroje z doplňkové činnosti
- granty a projekty (evropské, krajské, městské, z městských částí)
- sponzorské dary (většinou ale nepeněžité)

Podle pravidel stanovených zřizovatelem, tzv. „normativní financování“ nenáleží příspěvek od zřizovatele na předškolní vzdělávání.

Miniškolka Maceška je financována:

- vlastní zdroje – úplata účastníků
- granty a projekty – podávání žádostí o dotace na MMB
- sponzorské dary (většinou ale nepeněžité)

Hospodaření se řídí obecně platnými právními normami pro hospodaření příspěvkových organizací, pravidly stanovenými zřizovatelem, právními předpisy pro zájmové vzdělávání (úplata účastníků) a dalšími normami formulovanými v souboru vnitřních předpisů.

12. Evaluační systém

Součástí každého celoročního plánu je plán cílů a úkolů v oblasti evaluace. Evaluace vychází z:

- pozorování dětí
- dávání zpětné vazby rodičům, rozhovory s rodiči
- zpětná vazba ze strany rodičů lektorům, rozhovory, dotazníky
- hodnocení lektorek na základě hospitací vedoucí Macešky v jednotlivých dnech, dávání si zpětné vazby navzájem mezi lektorkami

Na konci školního roku je provedeno zhodnocení dosažení stanovených cílů.